

Visoki jubilej kulture v vaseh pod Triglavom

Štidesetletnici kulture v vaseh pod Triglavom so se minuli konec tedna na Dovškem odru poklonili s prireditvami v okviru tradicionalnih Aljaževih dni. Ob tej priložnosti je izšel tudi zbornik 110 let kulture od Aljaža do danes.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dovje – Na petkovi slavnostni akademiji so v besedi predstavili bogato in navdušujočo kulturno dejavnost v vaseh pod Triglavom. Kot sta dejala voditelja Nataša Mrak in Marsel Gomboc, tudi aktualni predsednik društva, ki se je pred 75 leti preimenovalo v KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana, so si prebivalci konec 19. stoletja dolge zimске večere krajšali s petjem, plesom in igrami. V tej zibelki ljudske ustvarjalnosti se je znašel kleni domoljubni duhovnik Jakob Aljaž ob prihodu na Dovje leta 1889. Aljaž, nadarjeni zborovodja in skladatelj, je zbral pevce v treh zborih. Dovške skrinje so se

polnile z narodnimi nošami, pevske »skušne« so preraščale v vaje za igre s petjem, nastopi so se začeli kar vrstiti. Leta 1908 je Aljaž trideset domačinov peljal na Dunaj, kjer so pred cesarjem nastopili s Svatbo iz Zlatoroga. Tik pred prvo svetovno vojno, leta 1914, je na Dovjem ustanovil Katoliško izobraževalno društvo.

Seme različnih kulturnih dejavnosti še poganja

... a vse to ne bi bilo mogoče, kot je poudaril Gomboc, brez odrekanj in veselja posameznikov, generacij, ki so orale ledino, ki so preživele najhujša vojna leta in niso obupale, vse do sedanjih generacij, ki opravljajo to poslanstvo v drugačnih časih.

Izšel je tudi zbornik 110 let kulture od Aljaža do danes s predstavitvijo društvenega dela, tudi izjemnih posameznikov s poudarkom predvsem na zadnjih desetih letih. Tajnica in nekdanja predsednica društva Metka Kern Trček je s pisno besedo in zbiranjem slikovnega gradiva poskrbela, da stvari ne bi utonile v pozabo. Naslovnico zbornika in jubilejno razglednico krasi slika Antona Karingerja z motivom Mojstrana z dolino Vrat iz leta 1865, ki je v lasti Narodne galerije, a so dobili pravico do njene uporabe v društvene namene. Naslovi poglavij Med nami kraljuje, nas povezuje Jakob Aljaž, Igralska skupina Dovški oder, Mladi dovški

oder, Folklorna skupina, Ročna dela, Vokalna skupina Triglavski zvonovi, Izobraževalna skupina: Poščimo korenine naših krajev, Mirko Kunčičin Triglavske pravljice, Aljaževi dnevi... razkrivajo tančico zanimivega branja.

Društveno dejavnost so prikazali tudi na razstavi, na sobotni večer pa so vse tisto, kar ustvarjajo, prikazali še v živo na osrednji slovesnosti na Dovškem odru v družbi gostov, Slovencev z Reke. Že dan prej pa je obiskovalce razveselil nastop glasbeno družine Triler.

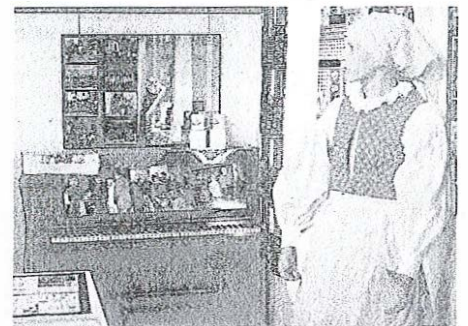
Vzor v varstvu jezika, kulture in narave

Pred 35 leti so Jakobu Aljažu postavili spomenik na Dovjem, letošnji Aljaževi dnevi so bili 32. po vrsti v sodelovanju z društvi v kraju, prostovoljci, ki poprimajo za delo. Aljaževe dneve je uradno odprla kranjskogorska županja Henrika Zupan, ki je prireditvev označila kot zelo pomembno za ohranjanje kulturne dediščine in spomina na velike ljudi. Ob tem je še sama omenila nekaj letošnjih jubilejev, med njimi 135. obletnico prihoda Jakoba Aljaža na Dovje, in poudarila, kako prav je, da Aljaž ostane vzor v varstvu jezika, kulture in narave – še posebno v današnjih časih globalizacije, članom društva pa zaželela še veliko ustvarjalnosti.

Aljaževe dneve so začeli s četrtkovim predavanjem 40

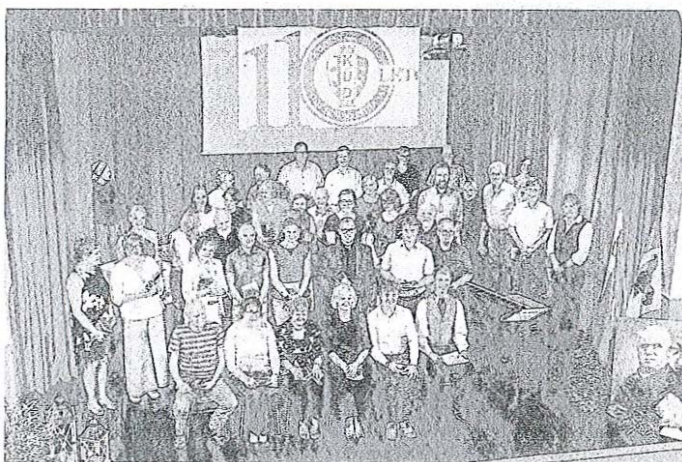
Nataša Mrak in Marsel Gomboc v pogovoru z Metko Kern Trček / Foto: Nik Bertonec

Društveno dejavnost so prikazali tudi na razstavi. / Foto: Nik Bertonec

let organizirane muzejske planinske dejavnosti kustosinje pedagoginje Natalije Štular v Slovenskem planinskem muzeju, zaključili pa v nedeljo z Gustlnovim pohodom pod Triglavsko severno steno na sedlo Luknja in popoldne v farni cerkvi sv. Mihaela na Dovjem s koncertom okteta Suha iz Podjune in mašo.

»Veliko je bilo narejene ga na kulturnem področju, veliko spominov, veliko dogodkov, anekdot, posebnih trenutkov, ki bi nam jih lahko zaupal tale naš hram kulture, če bi znal govoriti,« je misli zaobljala Nataša Mrak. To mogočno kulturno drevo pa ne bi raslo tako dolgo, če ne bi imelo tudi močnih korenin ...

Ob jubileju so se zahvalili posameznikom in društvom, skupnostim in združenjem, članom in prijateljem za sodelovanje – v preteklosti in danes. / Foto: Nik Bertonec

Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni

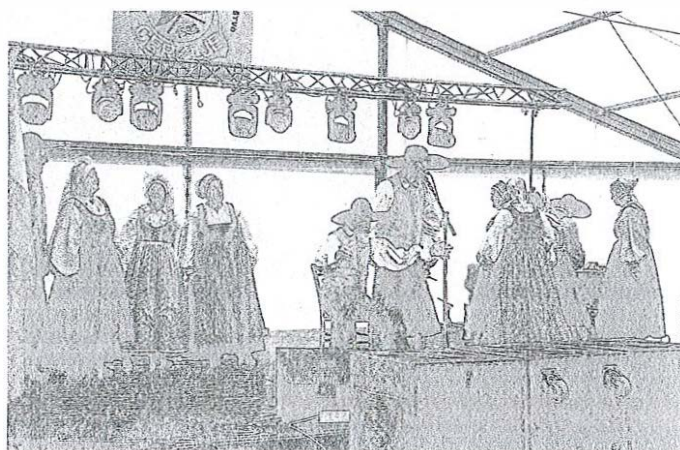
Pod Kravcem bodo ta konec tedna obarvali kultura, šport in zabava.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje – Po lanskem premoru zaradi posledic vodne ujme bo v Cerkljah prvi septembrski konec tedna ponovno Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni, tridnevna prireditev, ki povezuje kulturo, šport in zabavo. Organizirata jo Občina in Zavod za turizem Cerklje kot uvod v praznovanje občinskega praznika, s katerim se 23. septembra, ob obletnici smrti, poklanjajo rojaku Ignaciju Borštniku, prvemu slovenskemu poklicnemu igralcu, vsestranskemu gledališkemu ustvarjalcu, pedagogu ...

Večji del programa s prostim vstopom na prizorišče

bo potekal v Dvorjah, obiskovalcem pa bodo odprta tudi vrata Petrovčeve hiše v središču Cerklje, kjer bo razstava čipk Klekljarske skupine Lastovke z naslovom Povzorci Irme Pervanja. V petek bo na ogled od 13. do 18. ure dalje, v soboto in nedeljo od 9. do 18. ure. Z glasbo bo prvi večer na prireditvenem prostoru Pod Jenkovo lipo sklenil Ansambel Stil, v soboto bodo za zabavo poskrbeli Ibičič Pepe in Čuki, v nedeljo Franc Pestotnik - Podokničar, ki bo od 16. ure dalje prepletal nastope članov cerkljanskih kulturnih društev, različnih glasbenih in pevskih zasedb, učencev Osnovne šole Davorina Jenka. Društva upokojencev

Na prireditvi Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni bodo med drugim nastopili člani KD Folklorja Cerklje, ki so sodelovali tudi pred dvema letoma. / Foto: Aleš Senoštnek

Cerklje in gostov, med katerimi bodo baritonist Anton Habjan in glasbena družina Smotnikar. Dogajanje na odru, ki so ga poimenovali Nekoč je bvo, pa spet bo, bodo dopolnili z razstavo slik in čipk, prikazom klekljanja, Cerkljansko tužnico, ustvarjalnimi delavnicami in izborom najboljših nageljniov, za katerega zbirajo prijave na info@visitcerklje.si. Na prireditvi bodo razglasili tri najlepša korita z nageljni na podlagi glasov obiskovalcev in strokovne komisije.

Odperte so tudi že predprijave za družinski tek, ki ga bodo na treh različnih trasah organizirali v soboto popoldne (prijava je brezplačna), ter za dirko državnega pokala v pumpracku Pumpaj Slovenija s spremljavalnim programom za otroke Grbine so fine. Športno obarvani program bodo zaokrožili člani Karate kluba Cerklje.